T028 BÁT NHÃ XI Q533-P29 Thí Đẳng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 533

Phaåm 29: THÍ ÑAÚNG (2) Baáy giôø, Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu caùc höõu tình vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng ñeàu hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc thì caùc Ñaïi Boà-taùt vì ai maø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt chæ laáy caûnh giôùi thaät laøm haïn löôïng neân haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa. Thieän Hieän neân bieát, neáu caûnh giôùi höõu tình khaùc vôùi caûnh giôùi thaät thì caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng neân haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, vì caûnh giôùi höõu tình khoâng khaùc caûnh giôùi thaät neân chuùng Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa vì khoâng laøm hoaïi cuûa caûnh giôùi neân thaät an laäp höõu tình, laøm cho truï caûnh giôùi thaät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu caûnh giôùi höõu tình töùc laø caûnh giôùi thaät thì vì sao Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng laøm hoaïi phaùp cuûa caûnh giôùi thaät an laäp höõu tình, laøm cho truï caûnh giôùi thaät? Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, an laäp höõu tình laøm cho truï caûnh giôùi thaät, thì an laäp caûnh giôùi thaät laøm cho truï nôi caûnh giôùi thaät. Neáu an laäp caûnh giôùi thaät laøm cho truï nôi caûnh giôùi thaät thì töùc laø an laäp töï taùnh laøm cho truï nôi töï taùnh, nhöng ñuùng lyù thì khoâng theå an laäp töï taùnh truï nôi töï taùnh, thì vì sao cho raèng caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, vì chaúng laøm hoaïi phaùp cuûa caûnh giôùi thaät, an laäp höõu tình laøm truï nôi caûnh giôùi thaät? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng lyù khoâng neân an laäp caûnh giôùi thaät truï nôi caûnh giôùi thaät, cuõng khoâng neân an laäp töï taùnh truï nôi töï taùnh. Nhöng vì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa vì coù phöông tieän thieän xaûo neân coù theå an laäp höõu tình laøm cho truï nôi caûnh giôùi thaät, maø caûnh giôùi höõu tình khoâng khaùc caûnh giôùi thaät. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caûnh giôùi höõu tình vaø caûnh giôùi thaät khoâng hai, khoâng khaùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo goïi laø phöông tieän thieän xaûo cuûa Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân an laäp höõu tình laøm cho hoï truï nôi caûnh giôùi thaät nhöng khoâng laøm hoaïi töôùng cuûa caûnh giôùi thaät? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm ñaõ thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân an laäp höõu tình laøm cho an truï boá thí. Caùc höõu tình kia truï boá thí roài, Ñaïi Boà-taùt vì hoï maø noùi töôùng boá thí ôû chaëng ñaàu, giöõa, sau khoâng sai khaùc. Nghóa laø noùi nhö vaày: “Boá thí nhö theá ôû chaëng ñaàu, giöõa, sau ñeàu khoâng. Ngöôøi thí, ngöôøi nhaän, keát quaû cuûa söï boá thí

cuõng ñeàu khoâng. Taát caû nhö theá ôû caûnh giôùi thaät ñeàu khoâng sôû höõu, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc oâng khoâng neân chaáp söï boá thí ngöôøi boá thí, ngöôøi nhaän, keát quaû cuûa söï boá thí caûnh giôùi thaät khaùc nhau. Neáu caùc oâng khoâng chaáp vaøo söï boá thí, ngöôøi thí, ngöôøi nhaän, keát quaû boá thí, caûnh giôùi thaät ñeàu caùc söï khaùc nhau thì söï tu phöôùc boá thí seõ ñaït ñeán quaû cam loà vaø ñöôïc quaû cam loà, chaéc chaén nhôø vaøo cam loà maø ñöôïc giaûi thoaùt.” Laïi noùi: “Caùc oâng laøm phöôùc boá thí naøy nhöng chôù chaáp vaøo saéc uaån cho ñeán thöùc uaån; chôù chaáp nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; chôù chaáp saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; chôù chaáp nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; chôù chaáp saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; chôù chaáp nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; chôù chaáp nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; chôù chaáp caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; chôù chaáp ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; chôù chaáp nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; chôù chaáp caùc phaùp do duyeân sinh ra; chôù chaáp voâ minh cho ñeán laõo töû; chôù chaáp Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; chôù chaáp phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; chôù chaáp chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; chôù chaáp Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; chôù chaáp boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; chôù chaáp boán Tónh löï, boán Voâ löôïng taâm, boán Ñònh voâ saéc; chôù chaáp phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; chôù chaáp taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; chôù chaáp baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; chôù chaáp baäc Cöïc hyû cho ñeán Phaùp vaân; chôù chaáp taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; chôù chaáp naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; chôù chaáp möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; chôù chaáp ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû; chôù chaáp ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; chôù chaáp phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; chôù chaáp trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; chôù chaáp quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; chôù chaáp haïnh Ñaïi Boà-taùt; chôù chaáp quaû vò Giaùc ngoä cao toät; chôù chaáp phaùp höõu laäu vaø voâ laäu; chôù chaáp phaùp theá gian vaø xuaát theá gian; chôù chaáp phaùp höõu vi vaø voâ vi.” Vì sao? Vì taát caû söï boá thí, taùnh cuûa söï boá thí laø khoâng; taát caû ngöôøi thí, taùnh ngöôøi thí laø khoâng; taát caû ngöôøi nhaän, taùnh cuûa ngöôøi nhaän laø khoâng; taát caû quaû thí, taùnh cuûa quaû thí laø khoâng. Trong taùnh khoâng, söï boá thí, ngöôøi thí, ngöôøi nhaän vaø caùc quaû thí ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì sao? Vì caùc phaùp nhö theá töï taùnh ñeàu khaùc nhau, ñeàu roát raùo khoâng. Trong caùi khoâng roát raùo, caùc phaùp nhö theá ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Do caùc phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc neân phaùp ñöôïc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân an laäp höõu tình, laøm cho chuùng an truï Tònh giôùi. Caùc höõu tình kia an truï Tònh giôùi roài, Ñaïi Boà-taùt noùi raèng: “Töø nay caùc oâng ñoái vôùi taát caû höõu tình neân

sinh taâm thöông xoùt, xa lìa söï gieát haïi sinh maïng. Noùi roäng cho ñeán xa lìa taø kieán, tu haønh chaùnh kieán. Vì sao? Vì caùc phaùp nhö theá ñeàu khoâng coù töï taùnh. Caùc oâng khoâng neân phaân bieät chaáp tröôùc. Caùc oâng phaûi neân quaùn saùt ñuùng lyù, phaùp naøo goïi laø sinh maø muoán haïi maïng soáng? Laïi do duyeân naøo maø haïi maïng soáng? Noùi roäng cho ñeán phaùp naøo goïi laø caûnh thuoäc veà taø kieán, muoán sinh taø kieán? Laïi do duyeân naøo maø sinh taø kieán? Taát caû nhö theá töï taùnh ñeàu khoâng. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt aáy khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá neân laøm thuaàn thuïc caùc loaøi höõu tình moät caùch hoaøn toaøn, duøng voâ löôïng phaùp moân vì hoï maø giaûng thuyeát Boá thí vaø quaû Tònh giôùi ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, laøm cho hoï bieát töï taùnh Boá thí vaø quaû Tònh giôùi ñeàu khoâng. Hoï ñaõ

bieát roõ töï taùnh cuûa söï tu Boá thí vaø quaû Tònh giôùi ñeàu khoâng roài, ôû trong phaùp aáy chaúng sinh chaáp tröôùc. Do khoâng chaáp neân taâm khoâng taùn loaïn; taâm khoâng taùn loaïn neân coù theå phaùt sinh dieäu tueä. Nhôø dieäu tueä naøy ñoaïn tröø ñöôïc tuøy mieân vaø caùc söï troùi buoäc roài, nhaäp vaøo coõi Voâ dö y Baùt-nieát-baøn. Thieän Hieän neân bieát, söï thuyeát giaûng nhö theá ñeàu nöông vaøo theá tuïc, khoâng nöông thaéng nghóa. Vì sao? Vì trong phaùp khoâng, khoâng coù maûy may phaùp naøo coù theå naém baét ñöôïc. Hoaëc ñaõ Nieát-baøn, hoaëc ñang Nieát-baøn, hoaëc seõ Nieát-baøn, hoaëc ngöôøi Nieát-baøn, hoaëc lyù do ñöôïc nhaäp Nieát-baøn... taát caû nhö theá ñeàu khoâng sôû höõu, ñeàu hoaøn toaøn khoâng. Taùnh hoaøn toaøn khoâng töùc laø Nieát-baøn, nhöng lìa Nieát-baøn naøy khoâng coù thaät phaùp rieâng bieät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân thaáy caùc höõu tình taâm nhieàu giaän döõ, sinh taâm thöông xoùt, duøng phöông tieän khuyeân daïy, noùi raèng: “Töø nay, caùc ngöôi neân tu an nhaãn, vui phaùp an nhaãn, ñieàu phuïc taâm mình, thoï haïnh an nhaãn. Töï taùnh söï giaän döõ cuûa caùc ngöôi ñeàu khoâng, taïi sao ñoái vôùi phaùp aáy sinh taâm giaän döõ? Caùc ngöôi phaûi neân quaùn saùt ñuùng lyù: “Ta do phaùp naøo maø sinh giaän döõ? Ai giaän döõ? Giaän döõ ai? Caùc phaùp nhö vaäy baûn taùnh ñeàu khoâng, baûn taùnh phaùp khoâng chöa töøng baát khoâng. Taùnh khoâng nhö vaäy chaúng phaûi Nhö Lai taïo ra, chaúng phaûi Boà-taùt taïo ra, chaúng phaûi Ñoäc giaùc taïo ra, chaúng phaûi Thanh vaên taïo ra, cuõng chaúng phaûi Roàng, Thaàn... noùi roäng cho ñeán Nhaân phi nhaân taïo ra. Cuõng chaúng phaûi trôøi Töù ñaïi vöông cho ñeán trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù taïo ra.” Caùc ngöôi phaûi neân quaùn saùt ñuùng lyù: “Giaän döõ nhö vaäy do ñaâu sinh ra? Leä thuoäc vaøo ai? Ñoái vôùi ai maø sinh? Seõ thu nhaän quaû gì? Hieän taïi ñöôïc lôïi ích gì? Taát caû phaùp naøy baûn taùnh ñeàu khoâng, chaúng phaûi trong taùnh khoâng coù söï giaän döõ. Vì vaäy, phaûi tu an nhaãn ñeå laøm lôïi ích cho chính mình.” Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng, an laäp höõu tình nôi lyù taùnh khoâng, nhaân quaû taùnh khoâng, tuaàn töï

ñem quaû vò Giaùc ngoä cao toät chæ baøy, khuyeân baûo, khen ngôïi, chuùc möøng, laøm cho an truï hoaøn toaøn, mau ñöôïc chöùng quaû. Thieän Hieän neân bieát, söï giaûng thuyeát nhö vaäy ñeàu nöông vaøo theá tuïc, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa. Vì sao? Vì trong baûn taùnh khoâng, ngöôøi chöùng ñaéc, phaùp ñöôïc chöùng ñaéc, thôøi gian chöùng ñaéc, nôi choán chöùng ñaéc, ñeàu chaúng phaûi thaät coù. Thieän Hieän neân bieát, ñaây goïi laø lyù baûn taùnh khoâng cuûa thaät teá. Caùc Ñaïi Boà-taùt vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình neân nöông vaøo lyù baûn taùnh khoâng cuûa thaät teá naøy maø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nhöng chaúng sôû ñaéc höõu tình vaø söï hoaït ñoäng cuûa hoï. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu lìa caùc höõu tình, höõu tình lìa phaùp neân chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp vaø höõu tình do ñoái ñaõi nhau maø laäp neân, nöông vaøo thaéng nghóa maø noùi thì taát caû ñeàu khoâng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân thaáy caùc höõu tình thaân taâm löôøi bieáng, lui suït khoâng tinh taán, neân duøng phöông tieän khuyeân baûo, daãn daét laøm cho hoï phaùt khôûi thaân taâm tinh taán, tu caùc thieän phaùp. Noùi raèng: “Nam töû, haõy neân tin töôûng saâu saéc raèng trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù phaùp löôøi bieáng, khoâng coù ngöôøi löôøi bieáng, khoâng coù nôi löôøi bieáng, khoâng coù thôøi gian löôøi bieáng, khoâng coù lyù do phaùt sinh löôøi bieáng... Taát caû nhö vaäy baûn taùnh ñeàu

khoâng, khoâng vöôït qua lyù khoâng. Caùc ngöôi neân phaùt khôûi thaân taâm tinh taán, xaû boû söï löôøi bieáng, sieâng tu thieän phaùp. Nghóa laø tu Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; hoaëc tu boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; hoaëc tu boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; hoaëc tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; hoaëc truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; hoaëc truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; hoaëc truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; hoaëc tu taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù, hoaëc tu baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai, hoaëc tu baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; hoaëc tu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam- ma-ñòa; hoaëc tu naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; hoaëc tu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; hoaëc tu ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû; hoaëc tu ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; hoaëc tu phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; hoaëc tu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; hoaëc tu quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; hoaëc tu taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt; hoaëc tu quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; hoaëc tu voâ löôïng, voâ bieân caùc Phaät phaùp khaùc. Haõy neân sieâng naêng tinh taán, chôù sinh löôøi bieáng. Neáu sinh löôøi bieáng thì chòu khoå voâ cuøng. Naøy caùc thieän nam, taát caû phaùp naøy baûn taùnh ñeàu khoâng, khoâng coù caùc söï chöôùng ngaïi. Caùc oâng neân quaùn saùt, trong lyù baûn taùnh khoâng khoâng chöôùng ngaïi, khoâng coù phaùp löôøi bieáng, khoâng coù ngöôøi löôøi bieáng, nôi choán, thôøi gian, lyù do löôøi bieáng... ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc.” Nhö vaäy naøy

Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng, an truï höõu tình laøm cho truï vaøo lyù baûn taùnh khoâng cuûa caùc phaùp. Tuy laøm cho an truï nhöng khoâng coù hai töôûng. Vì sao? Vì lyù baûn taùnh khoâng khoâng hai, khoâng khaùc, chaúng phaûi ñoái vôùi phaùp khoâng hai maø phaùt sinh hai töôûng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt aáy haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nöông vaøo baûn taùnh khoâng, khuyeân daïy truyeàn trao cho caùc loaøi höõu tình, laøm cho hoï sieâng naêng tu hoïc, noùi raèng: “Naøy caùc thieän nam, caùc oâng ñoái vôùi thieän phaùp naøy phaûi neân sieâng naêng tu hoïc. Neáu khi tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì ñoái vôùi caùc phaùp naøy khoâng neân tö duy töôùng hai hay khoâng hai, noùi roäng cho ñeán neáu khi tu voâ löôïng, voâ bieân caùc Phaät phaùp khaùc thì ñoái vôùi caùc phaùp naøy khoâng neân tö duy töôùng hai hay khoâng hai. Vì sao? Naøy caùc thieän nam, caùc phaùp nhö vaäy ñeàu laø baûn taùnh khoâng. Ñoái vôùi lyù baûn taùnh khoâng, thì khoâng neân tö duy töôùng hai hay khoâng hai.” Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng, haønh haïnh Boà-taùt, laøm thuaàn thuïc höõu tình; caùc loaøi höõu tình ñaõ ñöôïc laøm thuaàn thuïc roài, tuøy theo caên cô cuûa hoï, tuaàn töï an laäp laøm cho choï an truï vaøo quaû Döï löu, hoaëc truï quaû Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc Boà- ñeà, hoaëc laøm cho truï vaøo caùc ñòa Ñaïi Boà-taùt, hoaëc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân thaáy caùc höõu tình taâm nhieàu taùn loaïn, ñoái vôùi caùc duïc caûnh khoâng keàm cheá caùc caên, phaùt sinh caùc nghieäp khoâng thanh tònh. Boà-taùt thaáy roài, duøng phöông tieän khuyeân daïy, truyeàn trao, laøm cho hoï nhaäp vaøo ñònh thuø thaéng, noùi raèng: “Naøy caùc thieän nam, haõy ñeán ñaây! Caùc oâng neân tu taäp Tam-ma-ñòa thuø thaéng chôù sinh taâm taùn loaïn, neân töôûng ñònh thuø thaéng. Vì sao? Vì caùc phaùp nhö theá ñeàu laø baûn taùnh khoâng; trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù phaùp coù theå naém baét ñöôïc, khoâng coù phaùp taùn loaïn hoaëc

nhaát taâm. Neáu caùc oâng coù theå an truï vaøo ñònh thuø thaéng naøy thì laøm caùc vieäc thieän mau ñöôïc thaønh töïu vieân maõn vaø tuøy theo söï mong caàu ñeàu truï vaøo baûn taùnh khoâng.” Nghóa laø phaùt sinh nghieäp thaân, ngöõ, yù thanh tònh toát ñeïp. Theá naøo goïi laø laøm caùc vieäc thieän? Hoaëc laø tu Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán tu haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa Phaät, hoaëc ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Taát caû thieän phaùp thanh tònh toát ñeïp nhö vaäy, nhôø oai löïc ñònh thuø thaéng, neân mau thaønh töïu vaø tuøy theo sôû nguyeän truï vaøo baûn taùnh khoâng. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo, vì muoán laøm lôïi ích cho caùc loaøi höõu tình, neân töø luùc ñaàu phaùt taâm cho ñeán cuoái cuøng laøm caùc vieäc thieän lôïi ích, luoân khoâng ngöøng nghæ. Vì muoán laøm lôïi ích an

vui cho caùc höõu tình neân töø coõi Phaät naøy ñeán coõi Phaät kia, gaàn guõi cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân ôû choã chö Phaät, laéng nghe, thoï trì chaùnh phaùp, traûi qua voâ soá kieáp xaû thaân, thoï thaân, cho ñeán khi thaønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät, ôû khoaûng trong gian, chaúng bao giôø queân maát. Ñaïi Boà-taùt aáy ñaéc Ñaø-la-ni, caên thaân, ngöõ, yù thöôøng khoâng suy giaûm. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt naøy thöôøng tu trí Nhaát thieát moät caùch hoaøn haûo, phaøm laøm laøm vieäc gì thöôøng suy löôøng chín chaén. Do tu trí Nhaát thieát moät caùch hoaøn haûo vaø vieäc laøm suy löôøng chín chaén neân ñoái vôùi taát caû ñaïo ñeàu coù theå tu taäp. Ñoù laø ñaïo Thanh vaên, ñaïo Ñoäc giaùc, ñaïo Boà-taùt, ñaïo Nhö Lai, ñaïo Thaéng thieân, ñaïo Thaéng nhaân, ñaïo thaàn thoâng thuø thaéng cuûa caùc Boà-taùt. Ñaïi Boà-taùt aáy do truï vaøo ñaïo thaàn thoâng thuø thaéng neân thöôøng laøm caùc vieäc lôïi ích cho caùc höõu tình; duø traûi qua caùc coõi, troâi laên trong sinh töû nhöng thaàn thoâng thuø thaéng thöôøng khoâng suy giaûm. Vì khoâng suy giaûm neân thaàn thoâng thaønh töïu, thöôøng laøm caùc vieäc lôïi ích thuø thaéng cho mình vaø ngöôøi. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa truï vaøo baûn taùnh khoâng, duøng phöông tieän thieän xaûo laøm lôïi ích cho caùc loaøi höõu tình moät caùch hoaøn toaøn. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, töø luùc môùi phaùt taâm thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân truï vaøo baûn taùnh khoâng, thaáy caùc höõu tình trí tueä caïn côït, ngu si, ñieân ñaûo, gaây nhieàu aùc nghieäp; Boà-taùt giaùo hoùa truyeàn trao phöông tieän, dìu daét hoï vaøo Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, noùi raèng: “Naøy caùc thieän nam, Neân tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, quaùn taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng. Neáu caùc oâng coù theå tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy vaø quaùn taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, thì söï tu haønh veà nghieäp thaân, ngöõ, yù seõ ñaït ñeán cam loà vaø ñöôïc quaû cam loà, ñeàu nhôø vaøo cam loà maø ñöôïc giaûi thoaùt.” Caùc thieän nam, taát caû phaùp aáy baûn taùnh ñeàu khoâng. Trong baûn taùnh khoâng, höõu tình vaø phaùp tuy chaúng theå naém baét ñöôïc nhöng söï tu haønh cuõng chaúng suy giaûm. Vì sao? Naøy thieän nam, lyù baûn taùnh khoâng, khoâng taêng, khoâng giaûm. Trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù phaùp taêng giaûm, khoâng coù ngöôøi taêng giaûm. Vì sao? Vì lyù baûn taùnh khoâng, chaúng phaûi coù töï taùnh, chaúng phaûi khoâng taùnh, lìa caùc söï phaân bieät, ñoaïn caùc hyù luaän, neân ôû trong aáy khoâng coù phaùp taêng giaûm, khoâng coù ngöôøi taêng giaûm. Do ñoù, vieäc laøm cuõng khoâng suy giaûm; vì vaäy caùc oâng neân tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, quaùn baûn taùnh khoâng, laøm vieäc ñaùng laøm. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo daïy baûo, trao truyeàn cho caùc loaøi höõu tình, laøm cho hoï nhaäp vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, truï vaøo baûn taùnh khoâng, tu caùc nghieäp laønh. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt aáy giaùo hoùa truyeàn trao cho höõu tình nhö vaäy, tu

caùc nghieäp laønh luoân khoâng löôøi bieáng. Nghóa laø töï mình thöôøng haønh möôøi neûo nghieäp thieän, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thöôøng haønh möôøi neûo

nghieäp thieän; töï mình giöõ gìn naêm giôùi caän söï, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc giöõ gìn naêm giôùi caän söï; töï mình giöõ gìn taùm giôùi caän truï, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thoï trì taùm giôùi caän truï; töï mình thoï trì caùc giôùi xuaát gia, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thoï trì caùc giôùi xuaát gia; töï mình tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; töï mình tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; töï mình tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; töï mình tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña; töï mình an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; töï mình an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; töï mình an truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc an truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; töï mình tu haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; töï mình tu haønh caùc ñòa Boà-taùt; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh caùc ñòa Boà-taùt; töï mình tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; töï mình tu hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; töï mình tu hoïc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu haønh möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; töï mình tu hoïc ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu hoïc ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû; töï mình tu hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; töï mình tu hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; töï mình tu hoïc ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc tu hoïc ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp; töï mình thöôøng phaùt khôûi trí cuûa quaû Döï löu cho ñeán trí cuûa Ñoäc giaùc Boà-ñeà nhöng khoâng truï vaøo quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thöôøng phaùt khôûi trí cuûa quaû Döï löu cho ñeán trí cuûa Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc laøm cho hoï truï quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; töï mình thöôøng phaùt khôûi caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thöôøng phaùt khôûi caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt; töï mình thöôøng phaùt khôûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, cuõng khuyeân ngöôøi khaùc thöôøng phaùt khôûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ

ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo töï mình tu thieän nghieäp luoân khoâng bieáng nhaùc, boû beâ daïy baûo, trao truyeàn cho caùc loaøi höõu tình cuõng tu theo thieän nghieäp thöôøng khoâng bieáng nhaùc, boû beâ. Naøy Thieän Hieän, ñoù goïi laø caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo, do oai löïc cuûa phöông tieän thieän xaûo naøy neân an laäp höõu tình, laøm cho truï nôi caûnh giôùi thaät, nhöng khoâng laøm hoaïi töôùng caûnh giôùi thaät, mau chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Baáy giôø, Thieän Hieän baïch Phaät:

–Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, trong baûn taùnh khoâng, höõu tình vaø phaùp ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, bôûi vì trong aáy cuõng khoâng coù phi phaùp, thì Ñaïi Boà-taùt laøm sao vì caùc höõu tình caàu mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Caùc phaùp chöùng sôû höõu baûn taùnh ñeàu khoâng. Trong baûn taùnh khoâng, höõu tình vaø phaùp ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, bôûi vì trong aáy cuõng khoâng coù phi phaùp. Thieän Hieän neân bieát, neáu baûn taùnh taát caû phaùp chaúng khoâng thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng neân an truï lyù baûn taùnh khoâng, caàu mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, vì söï lôïi ích cho höõu tình maø thuyeát phaùp baûn taùnh khoâng. Bôûi taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, vaäy neân caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa an truï vaøo lyù baûn taùnh khoâng cuûa taát caû phaùp, caàu mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, vì laøm lôïi ích cho höõu tình maø thuyeát phaùp baûn taùnh khoâng. Caùc phaùp naøo baûn taùnh ñeàu khoâng maø caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa, nhö thaät bieát roõ baûn taùnh khoâng roài an truï vaøo baûn taùnh khoâng aáy, vì caùc höõu tình maø thuyeát phaùp? Thieän Hieän neân bieát, saéc cho ñeán thöùc, baûn taùnh ñeàu khoâng. Nhaõn xöù cho ñeán yù xöù baûn taùnh ñeàu khoâng. Saéc xöù cho ñeán phaùp xöù, baûn taùnh ñeàu khoâng. Nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi, baûn taùnh ñeàu khoâng. Saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi, baûn taùnh ñeàu khoâng. Nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi, baûn taùnh ñeàu khoâng. Nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc, baûn taùnh ñeàu khoâng. Caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra, baûn taùnh ñeàu khoâng. Ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi, baûn taùnh ñeàu khoâng. Nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân, baûn taùnh ñeàu khoâng. Caùc phaùp do duyeân sinh ra, baûn taùnh ñeàu khoâng. Voâ minh cho ñeán laõo töû, baûn taùnh ñeàu khoâng. Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña, baûn taùnh ñeàu khoâng. Phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, baûn taùnh ñeàu khoâng. Chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, baûn taùnh ñeàu khoâng. Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, baûn taùnh ñeàu khoâng. Boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, baûn taùnh ñeàu khoâng. Boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, baûn taùnh ñeàu khoâng. Phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, baûn taùnh ñeàu khoâng. Taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù, baûn taùnh ñeàu khoâng. Baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai, baûn taùnh ñeàu khoâng. Baäc

Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân, baûn taùnh ñeàu khoâng. Taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, baûn taùnh ñeàu khoâng. Naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, baûn taùnh ñeàu khoâng. Möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, baûn taùnh ñeàu khoâng. Ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, baûn taùnh ñeàu khoâng. Phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, baûn taùnh ñeàu khoâng. Trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, baûn taùnh ñeàu khoâng. ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp, baûn taùnh ñeàu khoâng. Quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà, baûn taùnh ñeàu khoâng. Taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt baûn taùnh ñeàu khoâng. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, baûn taùnh ñeàu khoâng. Söï ñoaïn tröø taát caû taäp khí töông tuïc cuûa sôû tri phieàn naõo, baûn taùnh ñeàu khoâng. Trí Nhaát thieát trí, baûn taùnh ñeàu khoâng. Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nhö thaät bieát naêm uaån nhö saéc... noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí baûn taùnh laø khoâng roài, truï vaøo baûn taùnh khoâng, vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát phaùp baûn taùnh khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, neáu taùnh cuûa phaùp khoâng beân trong, baûn taùnh chaúng khoâng cho ñeán taùnh cuûa phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, baûn taùnh chaúng khoâng, thì caùc

Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng neân vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát taát caû phaùp, baûn taùnh ñeàu khoâng. Neáu noùi nhö theá thì töùc laø laøm hoaïi baûn taùnh khoâng, nhöng lyù baûn taùnh khoâng khoâng theå hoaïi, chaúng thöôøng, chaúng ñoaïn. Vì sao? Vì lyù baûn taùnh khoâng, khoâng coù phöông höôùng, khoâng nôi choán, khoâng töø ñaâu ñeán, cuõng khoâng ñi veà ñaâu. Lyù khoâng nhö vaäy cuõng goïi laø phaùp truï; trong ñoù khoâng phaùp, khoâng truï, khoâng taùn, khoâng taêng, khoâng giaûm, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, laø taùnh voán coù cuûa taát caû phaùp. Caùc Ñaïi Boà-taùt an truï trong aáy caàu mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, khoâng thaáy coù phaùp, coù söï mong caàu chöùng ñaéc, cuõng khoâng thaáy coù phaùp khoâng coù söï mong caàu chöùng ñaéc, vì taát caû phaùp ñeàu khoâng choã truï, neân goïi laø phaùp truï. Caùc Ñaïi Boà-taùt an truï trong aáy haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thaáy taát caû phaùp baûn taùnh khoâng roài, nhaát ñònh ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät quyeát khoâng thoaùi chuyeån. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt naøy khoâng thaáy coù phaùp coù theå laøm chöôùng ngaïi. Vì thaáy taát caû phaùp khoâng chöôùng ngaïi neân ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät khoâng sinh nghi ngôø, cuõng khoâng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt truï trong baûn taùnh khoâng cuûa taát caû phaùp, quaùn baûn taùnh khoâng ñeàu khoâng coù ñoái töôïng chöùng ñaéc. Nghóa laø ngaõ, höõu tình, noùi roäng cho ñeán caùi bieát, caùi thaáy vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc cho ñeán thöùc vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xöù cho ñeán yù xöù vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc xöù cho ñeán phaùp xöù vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi vaø söï hoaït

ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc phaùp do duyeân sinh ra vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Voâ minh cho ñeán laõo töû vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém

baét ñöôïc. Ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp höõu laäu, voâ laäu vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp theá gian, xuaát theá gian vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét

ñöôïc. Phaùp höõu vi, voâ vi vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp vaø söï hoaït ñoäng cuûa chuùng cuõng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, ví nhö coù Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc hoùa laøm boán chuùng laø Bí-soâ, Bí-soâ-ni, OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca; giaû söû coù vò hoùa Phaät traûi qua moät kieáp hoaëc hôn moät kieáp, vì boán chuùng ñöôïc boán hoùa aáy maø giaûng thuyeát chaùnh phaùp. YÙ oâng nghó sao? Hoùa chuùng nhö theá coù theå chöùng ñaéc quaû Döï löu, quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, quaû A-la-haùn, hoaëc ñöôïc thoï kyù khoâng thoaùi chuyeån nôi quaû vò Giaùc ngoä cao toät chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì nhöõng hoùa chuùng naøy ñeàu khoâng coù thaät, chaúng phaûi phaùp khoâng thaät maø coù theå ñöôïc thoï kyù cuûa khoâng thoaùi chuyeån. Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc phaùp cuõng vaäy, baûn taùnh ñeàu khoâng, hoaøn toaøn khoâng coù thaät. Ñaïi Boà-taùt naøo vì caùc höõu tình naøo, giaûng thuyeát nhöõng phaùp gì, coù theå laøm cho hoï chöùng ñaéc quaû Döï löu cho ñeán ñöôïc thoï kyù khoâng thoaùi chuyeån? Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt tuy vì höõu tình giaûng thuyeát phaùp khoâng, nhöng caùc höõu tình thaät chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì thöông xoùt hoï bò rôi vaøo phaùp ñieân ñaûo neân cöùu vôùt laøm cho hoï truï vaøo phaùp khoâng ñieân ñaûo. Khoâng ñieân ñaûo laø khoâng phaân bieät, khoâng phaân bieät töùc laø khoâng ñieân ñaûo. Neáu coù phaân bieät thì coù ñieân ñaûo vì chuùng cuøng loaïi vaäy. Thieän Hieän neân bieát, ñieân ñaûo töùc laø phaùp khoâng ñieân ñaûo. Trong khoâng ñieân ñaûo, khoâng coù ngaõ, höõu tình, noùi roäng cho ñeán khoâng coù caùi bieát, caùi thaáy; cuõng khoâng coù saéc uaån cho ñeán thöùc uaån, cho ñeán khoâng coù ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp. Thieän Hieän neân bieát, caùi khoâng coù naøy laø baûn taùnh khoâng. Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa an truï trong ñaây, thaáy caùc höõu tình rôi vaøo töôûng ñieân ñaûo, duøng phöông tieän thieän xaûo laøm cho hoï ñöôïc giaûi thoaùt. Nghóa laø laøm cho hoï giaûi thoaùt, khoâng coù ngaõ vaø töôûng coù ngaõ. Noùi roäng cho ñeán khoâng coù caùi thaáy bieát vaø töôûng coù caùi thaáy bieát, cuõng giaûi thoaùt, khoâng coù saéc vaø töôûng coù saéc, noùi roäng cho ñeán khoâng coù taùm möôi veû ñeïp vaø töôûng coù taùm möôi veû ñeïp; cuõng laøm cho giaûi thoaùt caùc phaùp höõu laäu nhö naêm thuû uaån... cuõng laøm cho giaûi thoaùt caùc phaùp voâ laäu nhö boán Nieäm truï... Vì sao? Vì caùc phaùp voâ laäu nhö boán Nieäm truï... chaúng phaûi laø thaéng nghóa khoâng sinh, khoâng dieät, voâ töôùng, voâ vi, voâ hyù luaän, voâ phaân bieät. Vì vaäy cuõng neân giaûi thoaùt caùc phaùp aáy. Chaân thaéng nghóa töùc laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng naøy töùc laø söï tu chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, ñoái töôïng chöùng ñaéc cuûa chö Phaät. Thieän Hieän neân bieát, trong ñaây khoâng coù ngaõ, cho ñeán caùi thaáy coù theå naém baét ñöôïc; cuõng khoâng coù saéc uaån cho ñeán thöùc uaån coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù nhaõn xöù,

cho ñeán yù xöù coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù saéc xöù, cho ñeán phaùp xöù coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù nhaõn giôùi, cho ñeán yù giôùi coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù saéc giôùi, cho ñeán phaùp giôùi coù theå naém baét ñöôïc;

khoâng coù nhaõn thöùc giôùi, cho ñeán yù thöùc giôùi coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù nhaõn xuùc, cho ñeán yù xuùc coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù ñòa giôùi, cho ñeán thöùc giôùi coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù nhaân duyeân, cho ñeán taêng thöôïng duyeân coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù caùc phaùp theo duyeân sinh ra coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù voâ minh cho ñeán laõo töû coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù chaân nhö, cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù boán Tónh löï cho ñeán boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù taát caû phaùp moân Ñaø- la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät coù theå naém baét ñöôïc; khoâng coù ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp coù theå naém baét ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng vì quaû vò Giaùc ngoä cao toät maø caàu ñaït ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chæ vì baûn taùnh khoâng cuûa caùc phaùp maø caàu ñaït ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Baûn taùnh khoâng naøy, chaëng ñaàu, giöõa, sau vaãn laø baûn taùnh khoâng, chöa töøng chaúng khoâng. Caùc Ñaïi Boà-taùt truï baûn taùnh khoâng Ba-la-maät-ña vì muoán giaûi thoaùt caùc loaøi höõu tình khoûi chaáp töôûng höõu tình vaø töôûng phaùp, neân haønh trí Ñaïo töôùng. Ñaïi Boà-taùt naøy khi haønh trí Ñaïo töôùng töùc laø haønh taát caû ñaïo. Ñoù laø ñaïo Thanh vaên, ñaïo Ñoäc giaùc, ñaïo Boà-taùt, ñaïo Nhö Lai. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naøy ñoái vôùi taát caû ñaïo ñöôïc vieân maõn roài, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, thoï maïng laâu daøi, chöùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaõ chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät roài môùi coù theå laøm cho Phaät nhaõn thöôøng khoâng ñoaïn dieät. Phaät nhaõn laø gì? Ñoù laø baûn taùnh khoâng. Chö Phaät ñôøi quaù khöù, hieän taïi, vò lai truï khaép möôøi phöông theá giôùi, vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát chaùnh phaùp, ñeàu duøng baûn taùnh khoâng naøy

maø laøm Phaät nhaõn. Thieän Hieän neân bieát, chaéc chaén khoâng coù vò Phaät naøo lìa baûn taùnh khoâng maø xuaát hieän ôû ñôøi. Chö Phaät ra ñôøi ñeàu thuyeát nghóa baûn taùnh khoâng, höõu tình ñöôïc giaùo hoùa coát yeáu laø ñöôïc nghe Phaät thuyeát nghóa baûn taùnh khoâng, môùi nhaäp vaøo Thaùnh ñaïo, chöùng ñaéc Thaùnh quaû. Neáu lìa baûn taùnh khoâng thì khoâng coù phöông tieän naøo khaùc. Vì vaäy, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt muoán mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, neân phaûi an truï vaøo lyù baûn taùnh khoâng, tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña vaø caùc haïnh Ñaïi Boà-

taùt khaùc. Neáu ñaõ an truï vaøo lyù baûn taùnh khoâng, tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña vaø caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt khaùc thì chaéc chaén khoâng thoaùi maát trí Nhaát thieát trí, thöôøng laøm lôïi ích cho taát caû höõu tình. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt thaät laø kyø ñaëc hy höõu; tuy haønh taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, nhöng ñoái vôùi baûn taùnh khoâng, thöôøng khoâng hoaïi dieät. Nghóa laø khoâng chaáp saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc khaùc baûn taùnh khoâng, cho ñeán khoâng chaáp quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng. Baïch Theá Toân, saéc töùc laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng töùc laø saéc, cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Caùc Ñaïi Boà-taùt raát laø kyø ñaëc hy höõu, tuy haønh taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, nhöng ñoái vôùi baûn taùnh khoâng, thöôøng khoâng hoaïi dieät. Thieän Hieän neân bieát, saéc chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc saéc. Saéc töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø saéc. Cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Thieän Hieän neân bieát, neáu saéc khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng khaùc saéc; saéc chaúng phaûi baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng phaûi saéc; cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng phaûi baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng phaûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät thì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng neân quaùn taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng; cuõng khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Thieän Hieän neân bieát, vì saéc chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc saéc. Saéc töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø saéc; cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, quaùn taát caû phaùp baûn

taùnh ñeàu khoâng, maø coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Vì lìa baûn taùnh khoâng, khoâng coøn moät phaùp naøo laø thaät coù, thöôøng haèng, coù theå hoaïi, coù theå ñoaïn. Trong baûn taùnh khoâng, cuõng khoâng coù moät phaùp naøo laø thaät coù, thöôøng haèng, coù theå hoaïi, coù theå ñoaïn. Chæ vì nhöõng keû ngu si, meâ laàm, ñieân ñaûo, khôûi töôûng khaùc nhau, nghóa laø phaân bieät saéc khaùc baûn taùnh khoâng, cho ñeán phaân bieät quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng. Vì nhöõng keû ngu si naøy phaân bieät caùc phaùp cuøng vôùi baûn taùnh khoâng coù khaùc nhau neân khoâng nhö thaät bieát saéc, khoâng nhö thaät bieát thoï, töôûng, haønh, thöùc. Bôûi vì chaúng bieát neân chaáp tröôùc saéc; chaáp tröôùc thoï, töôûng, haønh, thöùc. Do chaáp tröôùc neân ñoái vôùi saéc, chaáp coù ngaõ vaø ngaõ sôû; ñoái vôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc chaáp ngaõ vaø ngaõ sôû. Do vì voïng chaáp neân ñaém vaät trong ngoaøi, thoï thaân saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc ñôøi sau. Do ñoù khoâng theå giaûi thoaùt caùc ñöôøng sinh, giaø, beänh, cheát, saàu bi, khoå, öu naõo, qua laïi trong ba coõi, luaân chuyeån voâ cuøng. Do nhaân duyeân naøy neân caùc Ñaïi Boà-taùt truï vaøo baûn taùnh khoâng Ba-la-maät-ña,

haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng chaáp thoï saéc, cuõng khoâng hoaïi saéc, hoaëc khoâng, hoaëc baát khoâng, cho ñeán khoâng chaáp thoï quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, cuõng khoâng hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, hoaëc khoâng, hoaëc baát khoâng. Vì sao? Vì saéc chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi saéc, raèng ñaây laø saéc, ñaây laø khoâng; cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, raèng ñaây laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, ñaây laø khoâng. Ví nhö hö khoâng chaúng laøm hoaïi hö khoâng. Coõi hö khoâng trong, khoâng hoaïi coõi hö khoâng ngoaøi; coõi hö khoâng ngoaøi, chaúng hoaïi coõi hö khoâng trong. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, saéc chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi saéc; cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Vì sao? Vì caùc phaùp nhö theá ñeàu khoâng coù töï taùnh, chaúng theå phaân bieät raèng ñaây laø khoâng, ñaây laø chaúng khoâng, vì taát caû phaùp ñeàu baûn taùnh khoâng, trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù sai bieät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.